

Ministerstvo kultury
Odbor muzeí a galerií
PhDr. Jan Holovský, Ph.D.,
Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

čj. NG 1200/2023 Praze dne 11. 9. 2023

Vážený pane vedoucí,

dle požadavku Vám posílám Evaluaci Koncepce činnosti Metodického centra pro muzea výtvarného umění na léta 2017 až 2022, profilový úkol č. 7.

S pozdravem

Alicja Knast
generální ředitelka

Přílohy: Evaluace Koncepce činnosti MC MVU na léta 2017 až 2022

Vyřizuje:
MC MVU - Národní galerie v Praze
PhDr. Dagmar Jelínková
+420 224 301 163
dagmar.jelinkova@ngprague.cz

EVALUACE KONCEPCE ČINNOSTI METODICKÉHO CENTRA PRO MUZEA VÝTVARNÉHO UMĚNÍ NA LÉTA 2017 AŽ 2022

1. POSLÁNÍ A VIZE METODICKÉHO CENTRA V NÁRODNÍ GALERII V PRAZE

Ve sledovaném období Metodické centrum pro muzea výtvarného umění (MC MVU) v rozsahu svých kapacitních možností aktivně plnilo všechny body své vize a poslání. Zvláště svým vzdělávacím programem, vydanými metodikami, zpracovanými podkladovými materiály a dalšími akcemi přispělo ke zkvalitňování profesionálních služeb poskytovaných muzei a galeriemi na základě zákona o sbírkách muzejní povahy a jím definovaných veřejných standardů. MC MVU reagovalo na aktuální odborné požadavky jak profesních spolků v oblasti muzejnictví, tak ze strany zřizovatelů a ministerstva kultury. Přispělo i k implementaci mezinárodních standardů do české muzejní praxe, zejména v oblasti správy, mobility sbírek a bezpečnosti muzeí. Pro své hlavní identifikované cílové skupiny poskytovalo informační servis, jehož význam vzrostl, zejména v období covidové pandemie v letech 2020 - 2021, kdy před muzejní obcí vyvstaly nové neočekávané výzvy.

2. NÁVAZNOST NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Základním strategickým dokumentem, na jehož základě byla v roce 2016 zformulována zde hodnocená původně pětiletá koncepce činnosti MC MVU, byla *Koncepce rozvoje muzejnictví v ČR na léta 2015 až 2020*, která vycházela ze Státní kulturní politiky ČR 2015 - 2020. V rámci muzejní koncepce se MC MVU zaměřilo zejména na plnění dílčího cíle 3.2.5. *Zlepšení systematické odborné péče o sbírky muzejní povahy a účinnější podpora prezentace kulturního dědictví s důrazem na sbírky výtvarného umění*. MC MVU také spolupracovalo s odborem muzeí a galerií MK na úkolech spojených s realizací cíle 3.2.2 *Zřízení Registru muzeí a galerií*, hlavně v oblasti stanovení standardů, které se měly stát podkladem pro kritéria registračního řízení. Na počátku procesu metodické centrum také participovalo na odborné diskusi k realizaci záměru ustavení Národní sítě muzeí (dílním cíli muzejní koncepce č. 3.2.3), která se po změně ve vedení ministerstva a nástupu Antonína Staňka do funkce ministra kultury, změnila v diskusi o obsahu nového zákona o muzeích a galeriích.

V roce 2020 samostatné oddělení muzeí MK uložilo NGP v rámci profilových úkolů aktualizaci probíhající koncepce činnosti MC MVU a na základě této aktualizace prodloužilo účinnost koncepce o jeden rok, neboť vládní protipandemická opatření zastavila nebo zbrzdila řadu plánovaných aktivit, včetně přípravy nové koncepce rozvoje muzejnictví na MK a nového zákona o muzeích a galeriích.

3. NAPLNĚNÍ HLAVNÍCH CÍLŮ A PRIORIT ČINNOSTI MC MVU

Ad cíl 1. Rozvoj kvalifikované péče o výtvarné sbírky

Ve sledovaném období let 2017 až 2022 MC MVU připravilo celkem 31 seminářů a workshopů, na nichž proškolovalo celkem 757 účastníků z řad muzejních zaměstnanců a zástupců zřizovatelů (garantů veřejných služeb). Vedle těchto akcí zpracovalo nebo nechalo přeložit a vydalo tiskem či on-line celkem 9 metodických publikací a standardů.

a) Příprava specializovaných seminářů a školení na vybraná témata

Oblasti péče o muzejní sbírky byly věnovány hlavně tyto semináře a workshopy:

- Historické technologie ve sbírkové praxi. Seminář představil odborné muzejní veřejnosti výsledky projektu NGP v aplikovaném výzkumu v oblasti Národní a kulturní identity Ministerstva kultury (NAKI) zaměřeného na dokumentaci a metody průzkumu děl středověkého malířství a sochařství. Prezentoval hlavně obsah certifikovaného památkového postupu materiálového průzkumu a dokumentace, který mohli účastníci semináře také prakticky poznat v rámci čtyř tematických workshopů konaných v chemickotechnologické laboratoři NGP a ve sbírce starého umění v Anežském klášteře.
- Materiál sádra v muzejních sbírkách. Seminář byl zaměřený na problematiku preventivní konzervace tohoto v muzejních sbírkách častého materiálu, autorských sádrových modelů versus sádrových odlitků, problematiku odlitků z originálních modelů a na příklady restaurátorské péče o sbírkové předměty ze sádry.
- Depozitář - odborná správa a uložení. Účastníci semináře byli seznámeni s metodikami ministerstva kultury pro oblast správy sbírek, s hlavními pravidly pro preventivní konzervaci muzejních sbírek, způsoby ukládání sbírkových předmětů v depozitáři, udržováním vhodného klimatu, nastavení režimu větrání, úklidu atd. V rámci semináře byl připomenut Muzejní klimatický standard dle ASHRAE, publikovaný v Metodice uchovávání předmětů kulturní povahy (2018), kterou spoluautorsky připravilo Metodické centrum konzervace při Technickém muzeu v Brně.

Téma posledních dvou uvedených seminářů vzešlo z požadavku regionálních muzejníků na odborné zacílení akcí MC MVU.

b) Analýza dostupných metodik a příprava praktických kurzů a školení pro různé kategorie muzejních zaměstnanců

V rámci této linie činnosti MC MVU byly připraveny nejen různorodé workshopy, ale také tištěné nebo on-line metodiky a příručky. Řadu workshopů na základě předchozí sumarizace a analýzy dostupných metodik a dalších materiálů odborně vedla kurátorka metodického centra ve specializované učebně, která byla vybavena ze státní dotace pro MC MVU. Maximální kapacita učebny je 15 účastníků, proto se v případě zájmu workshopy konaly opakovaně, buď v témže roce nebo v letech následujících, pokud byl opakovaný zájem ze strany galerií a muzeí o toto téma a předpoklad alespoň 10 zájemců.

- Rámování obrazů. Celkem tři krát opakovaný workshop zaměřený na správný postup rámování obrazů nebo přípravu tzv. klima stabilních obálek pro půjčování citlivých děl zorganizovaný ve spolupráci s restaurátorským oddělením NGP, na základě něhož vznikl i metodický manuál „Jak zarámovat obraz?“, který je zdarma distribuován do muzeí a galerií.
- Sbírková evidence a práce s digitálním centrálním katalogem sbírek. Workshop pro nové zaměstnance a kurátory v NGP.

- Socha a její fotografický obraz. Workshop připravený ve spolupráci s fotooddělením NGP, zaměřený na kvalitní dokumentaci trojrozměrných sbírkových předmětů, bohužel první uspořádání workshopu v roce 2020 negativně ovlivnila proticovidová opatření, takže se mohli zúčastnit pouze zájemci z Prahy.
 - Materiály ke covidové situaci a znovu otevírání galerií v roce 2020 (on-line). Na základě průběžného monitoringu aktuálních doporučení mezinárodních muzejních asociací a ICOM byly pro MK - samostatné oddělení muzeí připraveny podklady, které reagovaly na omezený pohyb osob, protiepidemiologická opatření i doporučované postupy při dezinfekci předmětů a muzejních prostor.
- c) Galerie/muzeum jako přátelské pracoviště / po aktualizaci koncepce nahrazeno Bezpečností a ochranou muzejních sbírek.**

Téma muzea jako přátelského pracoviště vyvstalo ze spolupráce MC MVU a odboru muzeí a galerií MK na prezentaci obsahu a zahájení diskuse k pravidlům registrace muzeí a galerií podle nové Koncepce rozvoje muzejnictví, která proběhla v letech 2015 a 2016. MC MVU mělo zaštitit diskusi muzejníků k nastavení hodnotících parametrů v oblasti veřejných standardizovaných služeb - standardu fyzické dostupnosti - pro připravovaný Registr muzeí a galerií. Z kapacitních důvodů na straně MC MVU (ani v období 2017 až 2020 se nepodařilo centrum posílit o další pracovní úvazek) i z důvodů personálních a koncepčních změn na Ministerstvu kultury po volbách v roce 2018 nebyl tento dílčí cíl realizován. V roce 2020, kdy MC MVU aktualizovalo svou koncepci činnosti, se proto vrátilo k pokračování předchozí úspěšné programové linie - Bezpečnosti a ochraně muzejních sbírek, protože v této době pod patronací Ministerstva vnitra běžel projekt ochrany měkkých cílů, do něhož byla začleněna i kultura a státní muzea včetně NGP. Bylo tedy prospěšné, aby informace získané státními institucemi byly sdíleny i s regionálními muzei a galeriemi. Po schválení úpravy dílčího cíle MC MVU připravilo tyto akce:

- Muzea jako měkké cíle. Bezpečnostní workshop pořádaný pod patronací českého výboru ICOM, z důvodů nových podzimních protipandemických omezení byl konán formou on-line přenosu (jeho záznam je dosud dostupný na YouTube - https://www.youtube.com/watch?v=Zp6FSzrcwr8&feature=emb_title).
- Bezpečnostní výzvy současných forem prezentace umění - dvě části. Jarní webinář (ve spolupráci s MG v Brně a jejím metodickým centrem) a podzimní seminář s externími specialisty. Tématem obou částí byla zejména ochrana osob v muzeích, základní scénáře zvládnutí nenadálých krizových situací a proškolení zaměstnanců muzeí nejen v první linii na detekování problematického chování.
- Krizové řízení muzeí. Mezinárodní workshop reagující na nové hrozby v Evropě, které přinesla ruská agrese na Ukrajině. Účastníci byli seznámeni se způsobem krizového řízení v oblasti kulturního dědictví v Polsku, aktuálními riziky a postupy v Národním muzeu dějin Ukrajiny ve druhé světové válce v Kyjevě i s doporučeními českých bezpečnostních specialistů. V rámci organizace workshopu byl připraven také on-line metodický manuál „Krizová připravenost organizace“, který je dostupný na webu NGP, v sekci Metodické centrum - Bezpečnost sbírek.
- Kolektiv autorů pod vedením Aparny Tandon, První pomoc pro kulturní dědictví během krize. Dvoudílná metodika Mezinárodního centra pro studium ochrany a restaurování kulturního dědictví (ICCROM) z roku 2018, kterou MC MVU nechalo přeložit do češtiny a postupně zveřejnilo on-line na webu NGP, v sekci Knihovna MC MVU e-knihy (<https://www.ngprague.cz/o-nas/stranka/e-knihy>).

Výstupy ze všech zde uvedených akcí jsou k dispozici na webu NGP, samostatné stránce MC MVU viz. <https://www.ngprague.cz/o-nas/stranka/metodicke-centrum>.

Ad cíl 2. Metodiky a standardy práce se sbírkami výtvarného umění

Tento cíl byl v době tvorby hodnocené koncepce primárně zaměřen na přípravu a implementaci pravidel pro vznik Registru veřejných muzeí a galerií a Národní sítě muzeí. Vzhledem k nenaplnění těchto bodů v Konceptci rozvoje muzejnictví na léta 2015 - 2020 došlo v roce 2020 při aktualizaci koncepce MC MVU k redukci dílčích úkolů tohoto cíle.

a) Jednotná řada metodik MC MVU

Tento úkol MC naplnilo a založilo řadu metodických manuálů, které reflektují základní oblasti v péči, ochraně a správě sbírek. Dosud byly v této řadě vydány dvě publikace:

- Jak zarámovat obraz? Tištěná publikace.
- Jak administrovat muzejní výstavu? Metodický manuál pro muzejní registrátory specialisty. Tištěná publikace.

Tyto metodiky vznikly jako výstupy z workshopů, které MC MVU může reprízovat podle poptávky regionálních muzeí nebo zřizovatelů i v dalším období. Mimo tuto metodickou řadu centrum ve sledovaném období vydalo další tři publikace, které jsou podrobněji zmíněny v rámci dalších úkolů a cílů.

b) Vytvoření manuálu správy a péče o sbírky pro potřeby garantů veřejné služby

Tento dílčí cíl zůstal nenaplněn, protože nevznikl Registr muzeí a galerií ani registrační pravidla pro galerie. Při aktualizaci v roce 2020 byl úkol vypuštěn.

c) Problematika autorského práva ve vztahu k muzejním sbírkám

MC MVU připravilo ve spolupráci se specialisty na autorské právo a s MK, samostatným oddělením autorského práva, seminář a vydalo publikaci, která shrnuje zásady pro aplikaci autorského práva v muzeích na základě praxe v NGP.

- Autorské právo ve výtvarném umění. Seminář by zaměřen zejména na aplikaci tzv. zákonné výstavní licence, tzv. katalogové licence a tzv. knihovní licence, dále se věnoval okruhu publikování sbírkových předmětů na internetu a jejich zpřístupňování badatelům. Na semináři byla také shrnuta problematika výpůjček, fotografování a zhotovování rozmnoženin sbírkových předmětů, u nichž ještě neuplynula ochranná lhůta podle autorského zákona, a připomenuty principy novely autorského zákona z roku 2017.
- Muzea versus autorské právo. Tištěná publikace upozorňuje na některá pravidla autorského práva, která by muzejní pracovníci při své práci neměli přehlédnout, aby se vyhnuli nepříjemným dopadům plynoucím z opomenuté nebo chybné aplikace autorského zákona. Připomíná také základní teze směrnic EU (zvláště směrnice o autorském právu na jednotném digitálním trhu) z roku 2019, které v době vydání publikace měly být zapracovány do českého autorského zákona, ale kvůli protipandemickým opatřením a volbám se legislativní proces podstatně opozdil.

Výstupy ze semináře jsou k dispozici na webu NGP v sekci Akce MC MVU. Publikace je zdarma distribuována všem zájemcům z řad muzeí a galerií v ČR.

d) Zmapování problematiky akvizic a vyřazování sbírkových předmětů ve státních sbírkách

Tento úkol vyšel z participace metodického centra a archivu NGP na přípravě dizertační práce na Filozofické fakultě UK, doktorandka Andrea Sloupová, *Galerie umění a akviziční politika v době normalizace*, která vznikla i díky materiálům Oddělení regionálních galerií v NGP (historického předchůdce metodického centra) uloženým v archivu a byla obhájena v roce 2016. Dílčí cíl přepokládal doplnění a vydání práce v MC MVU. Vedení NGP po

vystoupení galerie z Rady galerií ČR však vydání publikace zamítlo a také po personální redukci archivu NGP ztratilo MC MVU odborného partnera pro realizaci. Proto byl úkol při aktualizaci v roce 2020 vypuštěn.

e) Spolupráce na projektech muzejních metodických center, profesních spolků a dalších pracovišť k naplňování Koncepce rozvoje muzejnictví ČR do roku 2020

V rámci tohoto dílčího cíle odbor muzeí a galerií MK metodickému centru uložil jako profilové úkoly prodiskutování a zpracování dvou minimálních standardů, které souvisely s programovými liniemi MC MVU - ochrana a bezpečnost sbírek a mobilita sbírek. Po odborné spolupráci s příslušnými odděleními NGP, MK a profesními spolky ČV ICOM a RG ČR byl zpracován návrh obou standardů, které byly k diskusi odborné veřejnosti předloženy na třech tematických workshopech, připomínky z nich byly zapracovány a návrhy standardů odevzdány na MK a zveřejněny na webu MC MVU (<https://www.ngprague.cz/onas/stranka/standardy>).

- Minimální standard bezpečnosti sbírek výtvarného umění. Dva workshopy + publikace on-line.
- Minimální standard mobility sbírek. Jeden workshop + publikace on-line.

MC MVU na základě své předchozí spolupráce s personálním oddělením NGP a společném zapojení se do projektu Unie zaměstnavatelských svazů (jedné ze stran tripartitního dialogu v kultuře) *Sociální dialog v oblasti kultury a sociálních služeb* (OP Lidské zdroje a zaměstnanost, č. projektu CZ 1.04/1.1.101./B9.00015) připravilo podkladové materiály a připomínkovalo dokumenty MK k aktualizaci Nařízení vlády č. 222/2010 Sb. o katalogu prací ve veřejných službách a správě, kam byly, díky důkladnému průzkumu v letech 2014 a 2015 a konsenzu sociálních partnerů ve výše uvedeném projektu, zahrnuty dvě zcela nové profese, nezbytné pro profesionální muzejní práci:

- Novela katalogu prací (Nařízení vlády č. 399/2017 Sb.). Začlenění nových pracovních pozic Edukátor v kultuře (2.04.32) a Registrátor specialista (2.04.33). Integrací obou profesí do katalogu prací byly sjednoceny a posíleny personální nástroje pro kvalifikaci a zařazování specializovaných muzejních zaměstnanců.

Ad cíl 3. Mobilita sbírek a předmětů kulturní hodnoty

a) Rozpracování vybraných evropských konceptů mobility sbírek pro české prostředí

Na základě evropské metodiky Podporujeme mobilitu sbírek: Cesta vpřed pro Evropská muzea, kterou MC MVU v minulé periodě nechalo přeložit do češtiny a aktuálního českého právního prostředí byl zpracován metodický manuál pro nově ustavenou muzejní profesi - registrátor specialista. Manuál přinesl vedle shrnutí základních postupů pro administraci výstav také řadu evropských standardizovaných dokumentů jako minimální evropský standard pro protokol o bezpečnosti objektů (Facilities report), pro protokol o stavu předmětů (Condition report), kontrolní seznam pro oceňování sbírkových předmětů nebo vzorové žádosti o vydání imunity proti zabavení či patronátního prohlášení. Metodika pracuje také s aktuálním pokynem odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra pro vystavování archiválií a schváleným postupem při vyřizování výpůjček archiválií do zahraničí.

- Jak administrovat muzejní výstavu? Metodický manuál pro muzejní registrátory specialisty. Tištěná publikace.
- Práce registrátora specialisty v muzeích. Dva workshopy prezentující obsah nové metodiky a minimálního standardu mobility sbírek.

- Mobilita sbírek v práci kurátora sbírky. Administrace a organizace muzejní výstavy. Tři workshopy, které problematiku minimálního standardu mobility sbírek a evropských předpisů přiblížily kurátorům sbírek, zejména v muzeích, kde není dosud zavedena samostatná profese registrátora.
- Nová evropská legislativa v oblasti ochrany kulturního dědictví. Seminář připravený ve spolupráci se samostatným oddělením ochrany kulturních statků MK seznámil účastníky s obsahem Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/880 ze dne 17. dubna 2019, o vstupu a dovozu kulturních statků, s obsahem Prováděcího nařízení Komise (EU) 2021/1079 ze dne 24. června 2021 a postupem jejich implementace do českého právního prostředí.

b) Zmapování praktických problémů souvisejících s realizací stěhování depozitářů

Téma bylo začleněno do plánu činnosti MC MVU z důvodu přípravy stavby nového depozitáře NGP a sumarizace příkladů dobré praxe jak v ČR, tak v zahraničí, neboť níže uvedený seminář navazoval na mezinárodní seminář zorganizovaný v roce 2015 - *Sbírka v pohybu* (V. část cyklu MC MVU Mobilita sbírek), který byl případovou studií k problematice stěhování a zpřístupnění sbírky při rozsáhlé rekonstrukci Královského muzea výtvarného umění v Antverpách.

- Sbírky v pohybu 2. (VII. část cyklu Mobilita sbírek). Seminář shrnul zkušenosti Národního muzea, Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a Památníku národního písemnictví s logistickou přípravou a vlastním přesunem velkého počtu sbírkových předmětů do nových depozitářů.
- Sbírky v pohybu podruhé. Sborník příspěvků ze semináře Mobilita sbírek VII - Sbírky v pohybu 2. Tištěná publikace, obsahuje výstupy ze semináře, zejména pro potřeby NGP a dalších muzeí, které v budoucnu budou připravovat takto rozsáhlé logistické akce při stěhování velkého počtu sbírkových předmětů.

c) Podchycení příkladů dobré praxe v ČR

Tento dílčí úkol byl naplňován průběžně nejen ve vztahu k mobilitě sbírek, nejvíce se zkušenosti ostatních muzeí a galerií promítly do těchto akcí MC MVU:

- Sbírky v pohybu podruhé. Sborník příspěvků ze semináře Sbírky v pohybu 2. Seminář a tištěná publikace, obsahuje příspěvky ze stejnojmenného semináře a dokumentuje zkušenosti Národního muzea, Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a Památníku národního písemnictví.
- Mezinárodní mobilita sbírek. Imunita proti zabavení - Seminář byl připraven ve spolupráci se samostatným oddělením muzeí MK, specialisty z NGP a Národního muzea. Připomenul okolnosti zadržení tří uměleckých děl ze sbírek dvou českých státních galerií na výstavě ve vídeňské Österreichische Galerie Belvedere v roce 2011, ale i další pokus o zabavení Rembrandtova obrazu na výstavě v Německu roku 2020, a shrnul desetileté zkušenosti s uplatňováním imunizace sbírek v muzeích v ČR a související stav mobility sbírkových předmětů z českých sbírek do zahraničí.
- Materiál sádra v muzejních sbírkách. Seminář byl zaměřený na problematiku preventivní konzervace tohoto v muzejních sbírkách hojného materiálu, na jehož obsahu participovali odborní pracovníci NGP, Muzea hl. města Prahy a AVU.
- Krizové řízení muzeí - mezinárodní workshop reagující na nové hrozby v Evropě, které přinesla ruská agrese na Ukrajině a shrnující příklady z praxe v Polsku, na Ukrajině, ale i doporučení Mezinárodní rady muzeí ICOM.

Všechny zde uvedené akce a další aktivity metodického centra jsou popsány v závěrečných zprávách o činnosti MC MVU v daném kalendářním roce, kdy se konaly (viz přehledovou tabulku o činnosti MC MVU 2017 až 2022 v příloze č. 1 nebo web NGP, sekce o metodickém centru <https://www.ngprague.cz/o-nas/stranka/o-metodickem-centru>). Z většiny akcí jsou také publikovány prezentace na webu NGP na stránce centra v sekci Akce MC MVU <https://www.ngprague.cz/o-nas/stranka/akce-mc-mvu>. Metodické materiály jsou publikovány v sekci Metodika a standardy <https://www.ngprague.cz/o-nas/stranka/metodika-a-standardy> anebo v sekci Mobilita sbírek (<https://www.ngprague.cz/o-nas/stranka/mobilita-sbirek>), kde zájemci naleznou i interaktivní formuláře z publikace *Jak administrovat muzejní výstavu?*, či v sekci Bezpečnost sbírek (<https://www.ngprague.cz/o-nas/stranka/bezpecnost-sbirek>), kde je aktuální i starší metodika.

4. DALŠÍ AKTIVITY MC MVU PODLE ROČNÍHO SCHÉMATU ČINNOSTÍ

Pro jednodušší plánování a vyhodnocování činnosti jednotlivých center v rámci metodické muzejní sítě dotované MK předepsal odbor muzeí a galerií všem centrům jednotnou osnovu, z níž v hodnoceném období MC MVU neplnilo pouze oblast Věda a výzkum (z kapacitních důvodů nehledalo vhodný projekt, na němž by mohlo participovat) a oblast Informační technologie, tato kategorie cílí zejména na specializované metodické Centrum informačních technologií v muzejnictví (CITEM) při Moravském zemském muzeu v Brně.

Vedle výše uvedených aktivit (akcí, metodické činnosti a ediční činnosti) poskytovalo MC MVU konzultační a poradenskou činnost dle poptávky cílových skupin. Ve sledovaném období zprostředkovalo a zpracovalo celkem 473 konzultací a odpovědí na e-maily a telefonické dotazy. Připravilo a registrovaným uživatelům rozeslalo 226 e-mailových informačních servisů, které byly zaměřeny zejména na vyhlašované dotační programy, pozvánky na akce připravené MC MVU, konference, semináře a workshopy jiných organizátorů, aktuální informace v oblasti správy a ochrany muzeí a na další zajímavosti z činnosti muzejních metodických center a profesních spolků (např. ČV ICOM, AMG, SKIP). Z původně 70 muzejníků v roce 2017 vzrostl počet pravidelných odběratelů až na 103, ale již neroste a v průběhu roku kolísá okolo stovky, protože někteří z odběratelů postupně muzea a galerie opouštějí a ne všichni jejich nástupci mají o zasílání INFOSERVISU MC zájem.

Metodické centrum se podílí nejen na vzdělávání současných, ale také budoucích zaměstnanců muzeí a spolupracuje s Vyšší odbornou školou informačních studií v Praze 4, kde kurátorka centra vede semestrální kurz *Sbírky výtvarných děl* pro studenty 2. ročníku oboru Služby muzeí a galerií. Pro studující Kreativního modulu v rámci bakalářského studijního programu Studium humanitní vzdělanosti Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze MC MVU připravuje doplňkový čtyřdenní kurz Právní aspekty výstavní činnosti, v rámci něhož jsou představeny základní teze autorského zákona, zákona o sbírkách muzejní povahy, památkového zákona a další předpisy ve vazbách na organizaci výstav výtvarného umění a na mobilitu sbírek.

V roce 2021 byla kurátorka MC MVU jmenována členkou poroty Národní soutěže muzeí Gloria musaealis za Ministerstvo kultury a v porotě působí dosud. Pravidelně se také podílí na práci odborných komisí ministerstva kultury a ve výběrových komisích pro posuzování žádostí o dotace zejména v jednotlivých podprogramech ISO dle příslušného jmenování vrchním ředitelem sekce kulturního dědictví, které se v průběhu sledovaného období měnilo v souladu s příslušným Příkazem náměstka ministra.

5. FINANCOVÁNÍ ČINNOSTI METODICKÉHO CENTRA

Činnost MC MVU je zajišťována na základě schválené střednědobé koncepce a ročního plánu činnosti přímo účelově určenými prostředky na kulturní aktivity v rozpočtu NGP, ve

shodě s financováním ostatních muzejních metodických center, které tvoří metodickou síť s různým obsahovým a cílovým zaměřením jejich činnosti.

Ve sledovaném období se příspěvek MK ze státního rozpočtu ustálil na pravidelné roční výši 500 000,-Kč, které MC MVU využilo na podporu externí odborné spolupráce a na organizaci a zajištění svých plánovaných aktivit, a proto všechny akce a vydané tiskoviny byly pro účastníky a zájemce z cílových skupin definovaných v koncepci činnosti MC MVU poskytovány zdarma. Metodické publikace, které jsou v MC MVU skladem, jsou zdarma distribuovány také v letech následujících po roce vydání do jejich rozebrání.

Národní galerie v Praze se na činnosti metodického centra podílí personálními náklady a provozními náklady na kancelář a školící centrum MC MVU ve Veletržním paláci.

Strukturu vynaložených finančních prostředků obsahuje každoroční zpráva o činnosti MC MVU. NGP ji vykazuje i ve svém vyúčtování přiděleného rozpočtu na roční činnost celé instituce.

6. ZÁVĚREČNÉ SHRNUÍ

Koncepci činnosti Metodického centra pro muzea výtvarného umění v Národní galerii v Praze na léta 2017 až 2022 se podařilo úspěšně realizovat ve všech plánovaných cílech a většině dílčích úkolů. Víze centra byla naplněna, přestože ani ve sledovaném období hodnocené koncepce nedošlo k předpokládanému personálnímu posílení a metodické centrum v NGP má stále systemizován pouze jeden pracovní úvazek, takže zde není možná zastupitelnost v případě nemoci, dovolené nebo jiné delší nepřítomnosti zaměstnankyně centra.

Většina neuskutečněných dílčích cílů, které byly vypuštěny při aktualizaci koncepce činnosti MC MVU v roce 2020, šla na vrub personálních změn a koncepční proměny zacílení základních dokumentů jak na straně ministerstva, tak v NGP. Vypuštěné úkoly však nijak zásadně neovlivnily celkové splnění vytčených cílů.

Do činnosti MC MVU se nakonec nepromítla negativně ani vládní proticovidová opatření a omezení, neboť MC MVU operativně většinu plánovaných seminářů a workshopů uskutečnilo on-line, byť ne vždy na 100% profesionální technické úrovni a jejich záznamy jsou i dnes k dispozici na YouTube. Kurátorka poskytovala e-mailové konzultace i v době omezené mobility osob a spolupracovala na monitoringu mezinárodních doporučení k řešení pandemické krize v oblasti kultury, které zapracovala do podkladových materiálů pro MK. Účastnila se také na práci hodnotících komisí v obou mimořádných dotačních titulech na zmírnění negativních dopadů spojených s opatřeními v boji proti pandemii nemoci COVID-19 na některé subjekty, které vykonávají činnost v oblasti kultury na území České republiky, a kterým bylo na základě přijatých krizových opatření Vlády ČR přímo omezeno provozování jejich hospodářské činnosti.

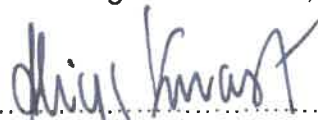
V Praze 22. 8. 2023

Zpracovala:

PhDr. Dagmar Jelínková, kurátorka MC MVU

Schválila:

Alicja Knast, generální ředitelka

Příloha č. 1 Přehled činnost MC MVU 2017 až 2022 - tabulka

	SEMINÁŘE A WORKSHOPY	EDIČNÍ ČINNOST		KONZULTACE + INFOSERVIS MC + WEB	OSTATNÍ
		Metodika	Ostatní		
2017	2 + 3	1		55 + 40	2 P + výuka VOŠIS + 2x komise MK + KP
	REGISTR SMLUV VERSUS SMLOUVY O VÝPŮJČCE-S RÁMOVÁNÍ OBRAZŮ-W-2x SBÍRKOVÁ EVIDENCE A PRÁCE S DIGITÁLNÍM CKS- W MOBILITA SBÍREK VII – Sbírky v pohybu 2. -S	Jak zarámovat obraz? - tisk		Web (www.mc-galerie.cz) 45 016 unikátních návštěvníků, kteří celkem udělali 54 381 návštěv a stáhli si 57,05 GB dat	Přednášky na konferencích Muzeum a škola ve Zlíně "Současnost a budoucnost muzeologického vzdělávání a výzkumu v ČR" v Hodoníně MK komise: Spolky, Standardizované služby
	Účastníci celkem 168 73+26+14+55			70 odběratelů INFOSERVISU	Katalog prací - novela
2018	2 + 8	2	1	76 + 36	2x výuka + 2x komise MK
	AUTORSKÉ PRÁVO VE VÝTVARNÉM UMĚNÍ – S HISTORICKÉ TECHNOLOGIE VE SBÍRKOVÉ PRAXI – S AUTORSKÉ PRÁVO – W přípravný MINIMÁLNÍ STANDARD BEZPEČNOSTI SBÍREK – W- 2x MINIMÁLNÍ STANDARD MOBILITY SBÍREK-W PRŮZKUM STŘEDOVĚKÝCH MALEB A PLASTIK V CHEMICKOTECHNOLOGICKÉ LABORATOŘI NGP-W-2x DOKUMENTACE STŘEDOVĚKÉHO UMĚNÍ-W- 2x	Minimální standard bezpečnosti výtvarných sbírek (on- line) Minimální standard mobility sbírek (on- line)	Sbírky v pohybu podruhé	Web – 48 048 unikátních návštěvníků (což je nárůst o 6,7%), kteří celkem udělali 55 117 návštěv a stáhli si 32,68 GB dat.	VOŠIS FHS MK komise: Program kulturní aktivity – Podpora projektů spolků a pobočných spolků Podpora projektů zaměřených na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií.
	Účastníci celkem 207 55+45+12+29+15+20+31			82 odběratelů INFOSERVISU	
2019	1 + 3	1		93 + 34	2x výuka + 4x komise MK + 1 přednáška
	PRÁCE REGISTRÁTORA SPECIALISTY V MUZEÍCH- W-2x RÁMOVÁNÍ OBRAZŮ-W MATERIÁL SÁDRA V MUZEJNÍCH SBÍRKÁCH-S	Jak administrovat muzejní výstavu? - tisk		18 257 unikátních návštěvníků, kteří celkem udělali 25 695	VOŠIS FHS MK komise: Podpora projektů zaměřených na poskytování

				návštěv a stáhli si 40,81 GB dat	standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií Komise ISO-D + ISO-C + pracovní skupiny ustavené náměstkem pro řízení Sekce kulturního dědictví k projednání obsahu nového muzejního zákona + Minimální standardy prezentovány na semináři v Muzeu hl. města Prahy
	Účastníci celkem 87 50 + 21 + 16			89 odběratelů INFOSERVISU	
	4+1	1		89 + 42	2x výuka + 3x komise MK + 1 expertiza + výběrová komise
2020	MOBILITA SBÍREK V PRÁCI KURÁTORA SBÍRKY. ADMINISTRACE A ORGANIZACE MUZEJNÍ VÝSTAVY-W-3x MUZEA JAKO MĚKKÉ CÍLE-W SOCHA A JEJÍ FOTOGRAFICKÝ OBRAZ-dvoudenní W	Materiály ke covidové situaci a otevírání galerií (online)		Web 18 635 unikátních návštěvníků, kteří celkem udělali 30 151 návštěv a stáhli si 113,81 GB dat	VOŠIS FHS Komise MK: ISO-II-D ISO-II-C Program udržitelnosti pro muzea zřizovaná nestátními subjekty Expertiza pro OSPKOP k předložené novele zákona č. 203/2006 Sb., o některých druzích podpory kultury výběrová komise Krajského úřadu Ústeckého kraje pro výběr ředitele/ředitelky Severočeské galerie výtvarného umění v Litoměřicích. Úkol MK: Aktualizace koncepce činnosti MC - prodloužení do roku 2022

	Účastníci celkem 68 30 (omezení kapacity covid)+35 (257 zhlédnutí záznamu)+3			97 odběratelů INFOSERVISU	
2021	3 + 1 webinář		1	95+40	2xvýuka + 3 komise MK + porota glorie+ připomínky dokumentů
	BEZPEČNOSTNÍ VÝZVY SOUČASNÝCH FOREM PREZENTACE UMĚNÍ – DVĚ ČÁSTI (W + S) DEPOZITÁŘ - ODBORNÁ SPRÁVA A ULOŽENÍ SBÍREK – S NOVÁ EVROPSKÁ LEGISLATIVA V OBLASTI OCHRANY KULTURNÍHO DĚDICTVÍ - S		Muzea versus autorské právo - tisk	Web 19 391 unikátních návštěvníků, kteří celkem udělali 35 186 návštěv a stáhli si 40,99 GB dat.	VOŠIS FHS Komise MK: ISO-II-D ISO-II-C Program udržitelosti pro muzea II Připomínkování Státní kulturní politika a Národní plán obnovy
	Účastníci celkem 140 30+23+55+32			100 odběratelů INFOSERVISU	
2022	1 + 2	1+1překlad		65 + 34	2xvýuka + 2 komise MK + 1 pracovní skupina + porota glorie + připomínky dokumentů + ICOM
	SOCHA A JEJÍ FOTOGRAFICKÝ OBRAZ - W MEZINÁRODNÍ MOBILITA SBÍREK - IMUNITA PROTI ZABAVENÍ - S KRIZOVÉ ŘÍZENÍ MUZEÍ - W mezinárodní	Krizová připravenost organizace (on-line) <i>První pomoc pro kulturní dědictví během krize - část 1. a 2.- metodika ICCRUM (on-line)</i>		Web 336 unikátních návštěvníků (změna umístění dat na web NGP - jeho součástí, nelze získat další analytická data, finální zrušení samostatné webové stránky www.mc- galerie.cz)	VOŠIS FHS Komise MK: ISO-II-D ISO-II-C Členka: pracovní skupiny MK pro zlepšení přístupu osob se zdravotním postížením ke kulturnímu dědictví; poroty Národní soutěže muzeí Gloria musaealis Připomínky pro SOM: - k novele vyhlášky MK 275/2000 Sb., - podkladům pro komponentu 1.2 Národního plánu obnovy Prezentace tiskovin MC na Generální konferenci ICOM
	Účastníci celkem 87 5+30+52			103 odběratelů INFOSERVISU	

